

Drita Çomo (1958-1981)

SEKSIONI

Artistë, shkrimtarë

PERIUDHA

1974 - 1983

Drita Çomo është vajza e Liri Belishovës dhe Maqo Çomos, ish-funksionarë të lartë të Partisë së Punës të cilët u zhveshën nga funksionet politike dhe shtetërore dhe u dënuan me burg dhe internim. Dosja e Drita Çomos është hapur në dhjetor të vitit 1974 dhe është mbyllur në vitin 1983 pas vdekjes së saj. Dosja është një rast i survejimit që ish-Sigurimi i bënte adoleshentëve që vinin nga kontingjent i familjeve antiparti.

DITAR

POETE

LIRI BELISHOVA

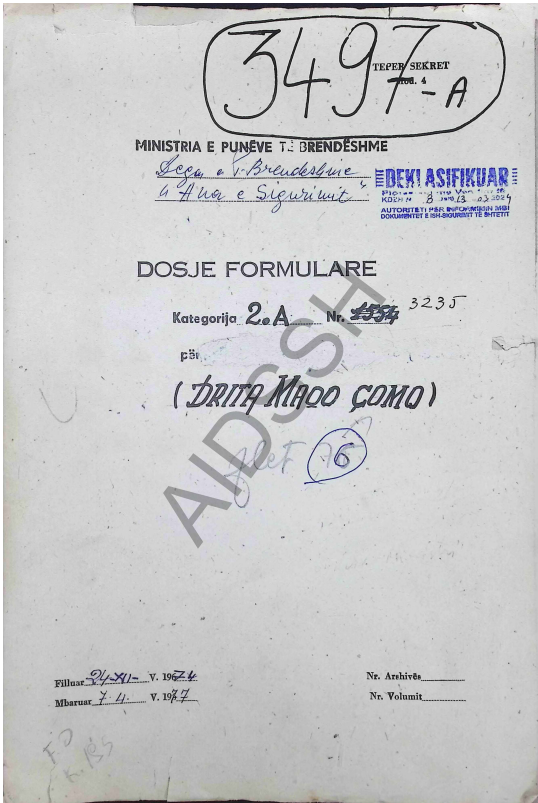
MAQO ÇOMO

Kronologjia e survejimit të Drita Çomos

Dosja nr. 3497, "Drita Maqo Çomo", përshkruan survejimin që iu bë Drita Çomos nga mosha 16-vjeçare deri në fund të jetës së saj të shkurtër, 23-vjeçare. Survejimi nisi në dhjetor të vitit 1974, pas disa informacioneve lidhur me qëndrimin e saj në aksion dhe vijoi rregullisht deri në vitin 1977, kur ajo u diagnostikua me një sëmundje të rëndë. Tri muaj përpara se të ndërronte jetë, ajo u vendos përsëri në përpunim 2B. Dosja përmban kronologjinë e planeve të masave, informatat nga bashkëpunëtorët dhe informacione të mara nëpërmjet teknikës operative. Në vijim do të paraqitet një kronologji e survejimit të Drita Çomos.

Dosja nr. 3497 “Drita Maqo Çomo”

MEDIA FAQE #1

Dosja nr. 3497 “Drita Maqo Çomo”

INFORMACION

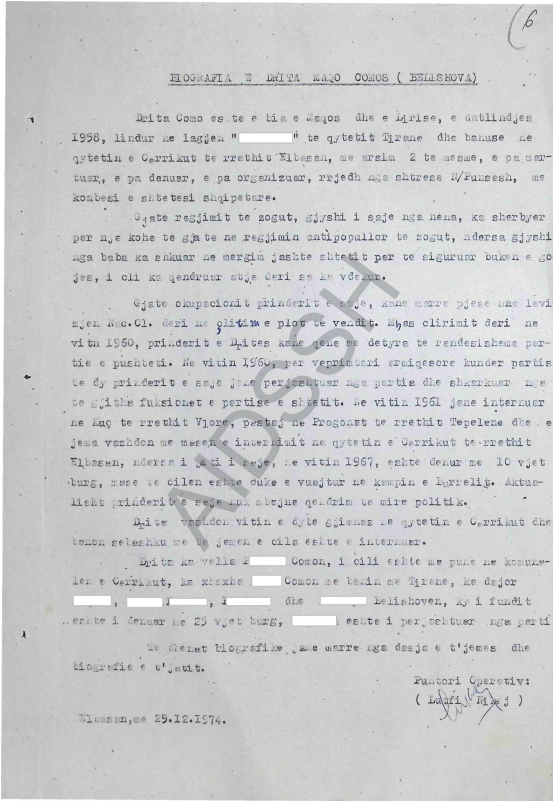
Dosja nr. 3497 “Drita Maqo Çomo”

FONDI	Operativ
DOSJA	Nr. 3497
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
SASIA E FLETËVE	101
VITET EKSTREME	1974-1983
GJUHA	Shqip

TRANSKRIPT

Biografi

MEDIA FAQE #1

Biografi

INFORMACION

Biografi

FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
DATA E KRIJIMIT	29.12.1974
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Biografi

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Vendim i datës 24.12.1974

MEDIA FAQE #1

3

"AFROVOCHE"

SHEFI I SEKSIONIT

(Mehmet Ipeleina)

Tribasari, me 24/12/1974

V E N D I M :

"Der marrjen ne perpunim P.P. te Drita Mago Comos (Bellishova)"

Une, Pantori Operativ Latfi Nkaj, mbasi studjova materjalet ne lagjimin te Drita Mago Comos (Bellishova);

S J E T A :

Se, Drita Comos, eshte e bija e Maqos dhe e Mirise, e dat-lindjes 1950, lindur ne lagjen " " " te qytetit Tirane dhe banuese ne qytetin e Cerrikut, meqenise dy te mesme (vazhdon gjimnazin e pa mbaruar, e pa denuar, e pa organizuar, rrjedh nga shtruese H/Punesesh, me kombesi e shqetesi shqiptetare.

Ne vitin 1960, te dy prinderit e sajje u perjeshtuan nga partis dhe u shqarkuan nga te gjitha funksionet e partis e pushtetit si armiq te partis.

Ne vitin 1961, prinderit e sajje per aktivitet armiqesor kunder partis, jane intermuar. Kjo mase per te jenen vazhdon edhe sot, ndersa i'ati eshte denuar me 12 vjet burg.

Gjithshkru edhe dajat e sajje, nuk mbajne gendrim te mire, mbasi i'ate eshte denuar me 12 vjet burg, ndersa i'vendi dhe i'vendi ndiqen aktivisht nga organet tona ne perpunim 2.A.

Nga degjimet me R.O; qe jane bere objektes " " " nenes Drites, rezulton se ajo zhvillon kiseda me karakter armiqesor me Diten dhe konkretisht: Ne perjimin me R.O. dat. 13.I.1971, Drita ka thene: " Iqirat perdimore flasin me bukur, ato kane vopra te shkrimtarve te medhej". Ne dat. 21.2.71, ka thene: " Gazetat thone se kjo lufte qe i benet revizjonizmit sot ne Shqiperi, eshte me shume heroike se lufte e Shenderteut kunder turqev".

Vendim i datës 24.12.1974

MEDIA FAQE #2

3

2

Ne dat. 21.I.1974, ne lidhje me nje kisede qe ka bere nje shkrimtar ne shkollen e tyre per gabimet e Fadil Pagarmit ne letetesi, ka thene: " Je, s'vazhdoj me, kane bere gabime si Fadil Pagarmit, me qe ka dashur te mohoje frymen popullore. Ai po perabyste boten".

Ne njeft raste mban veshje ekstravagante, nje per te cilen eshte kritikuar edhe nga drejtoria e shkolles dhe nuk ka reaguar drejt. Mban shqerri me xhaxhes qe jane me perberie te keqe politike etj.

Duke u nisur nga te dhenat persprake qe kemi ne ngarkim te Drita Comos qe flasin se zhvillon veprimtari armiqesore;

V E N D I M :

Te marr ne perpunim P.P. per agitacion e propaganda Drita Mago Comos (Bellishova) per te verteturat te dhenat e sipërme dhe qe s'garoj se deri ne q'fren shkolle ndikon te te tjeret.

Pantori Operativ:
(Latfi Nkaj)

INFORMACION

Vendim i datës 24.12.1974

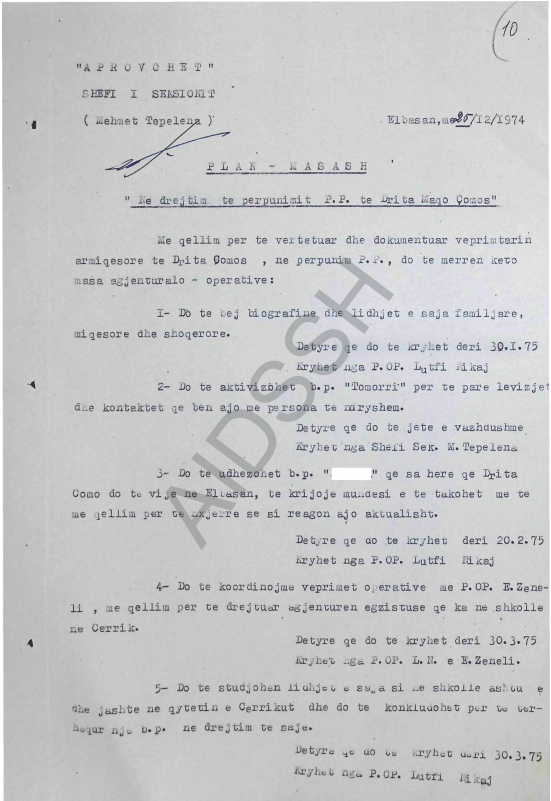
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	24.12.1974
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim për marrjen në përpunim

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

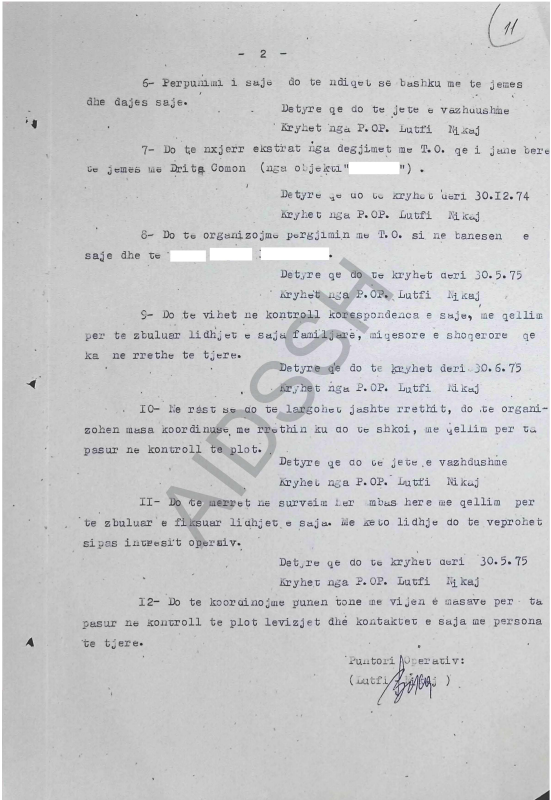
Plan masash

MEDIA FAQE #1

Plan masash

MEDIA FAQE #2

INFORMACION

Plan masash

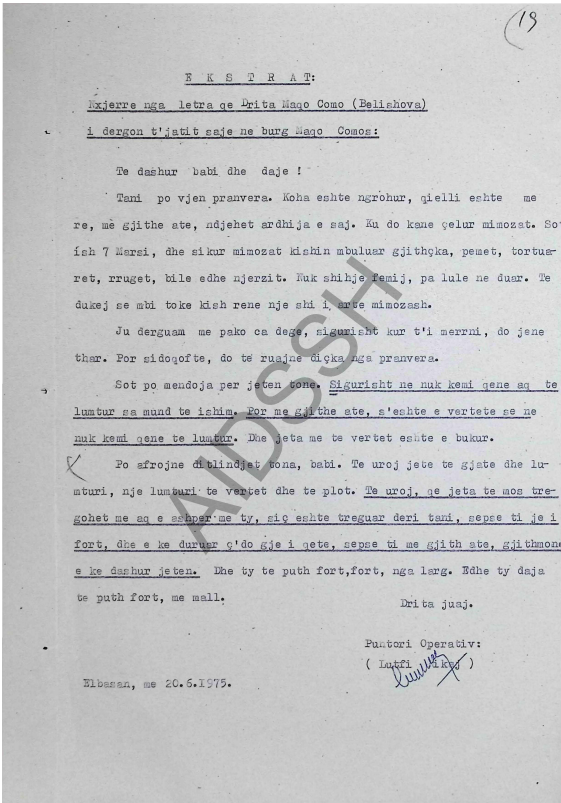
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
SASIA E FLETËVE	
DATA E KRIJIMIT	25.12.1974
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikal
APROVUAR NGA	Mehmet Tepelena (shefi i seksionit)
LLOJI I DOKUMENTIT	Plan masash

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Letër

MEDIA FAQE #1

Letër

INFORMACION

Letër

FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
SASIA E FLETËVE	101
VITET EKSTREME	1974-1983
DATA E KRIJIMIT	20.06.1975
GJUHA	Shqip
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Relacion i datës 20.6.1975

MEDIA FAQE #1

(20)

"MIRATOHE T"
KRYETAR' I DEGES FORTVE TE BRENDESHME
/ GEZIM HILA /
Elbasan, me 20/6/1975

V E N D I M :

Mbi zgjatjen e afatit te perpunimit P.P. per 2 muaj te
Drita Mago Como (Pelishova)

Une, Puntori Operativ Lutfi Nikaj, mbasi studjova materjalet
ne ngarkim te Drita Mago Comos;

G J E T A :

Se, Drita Como, eshte marre ne perpunim P.P. ne daten .
26.12.1974, per agjitacione propagande si lidhje e elementit anti-
parti (vajza e Miri Pelishoves).

Nga masat agjenturale operative qe jane marre ne drejtim te
saj, kane dale keto te dhena me te rendesishme:

Nga pergjimet me T.O. te organizuar me banesen e saj, ne
biseda me t'jemen dhe vallonin e saj eshte shprehur: "..... Kurse
ne Shqiperi, ndodh e madherta, librat shqipe flases per jeten, por
ato perndimoret flases me bukur. Ata kane vepra te shkrimtarve te
medhenj, nuk kane vepra te shkrimtarve te vegjel si ketu"...."Po
gazetat thone se kjo lufte qe behet sot ne Shqiperi kunder revizjo-
nizmit, eshte shume me heroike se ajo e Skenderbeut (qeshin me
ironi)"....." Po ti s'ke vrar njeri, moj mami.... Kryetari s'di gje
dhe s'ka gje ne dore, pa le qe dashka te dije dhe q'far mendimesh ke
ti".

Perpara b.p. "Flutura" eshte shprehur: " Babai im nuk ka bere
ndonje gabim, si nuk ka pasur ndonje aventur. Edhe kur e hogen nga
ministar, si e karkol urryen, por ate e burgosen dhe nuk i kane bere
gjyq.....", eshte djezur nga te tjeret,
si ka pasur mjaft besim tek njerzit, pa pasur parasysh se mund te
digjej.

Relacion i datës 20.6.1975

MEDIA FAQE #2

(21)

- 2 -

Nga korespondenca e saj, kryesisht me ate t' jaitit saje,
del se me rastin e pervejektorit te ditindjes tije i shkruan:
" Te urrej qe jeta te mos tregohet me aq e ashpër me ty,
siq eshte treguar deri tani, sepse ti je i forte dhe e ke duruar
q' do gje i qete, se pse ti me gjitha ate, gjithmone e ke dashur
jeten".

Eshte konstatuar se shqerohet dhe mbanlidhje me njeret te
dyskinte .

Prandaj, me qene se nuk jane sqaruar plotesisht dyshimet qe
kemi ne drejtim te saj dhe nga ana tjetër ne te dhenat qe kemi
per nenen e saj, del se Drita perket pikërisht e objektes"
si dhe te mbeshtetur ne udhëzimin qe jepet ne shkresen e Drejto-
rise I.re. Nr. 1435, dat. 24.1.1975;

V E N D O S A :

Qe te propozoj zgjatjen e afatit te perpunimit P.P. te Drita
Mago Comos edhe per 2 muaj koke. Mbas miratimit te ketij vendimi
do te bej ndryshimet e nevojshme ne kartoteke.

Puntori Operativ: 2V. KRYETAR' I DEGES P. BRENDESHME
(Lutfi Nikaj) / QEMAL ABASAT /

INFORMACION

Relacion i datës 20.6.1975

FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	20.06.1975
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Relacion

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Vendim i datës 15.07.1975

MEDIA FAQE #1

20

"MIRATOHE T"
KRYETAR' I DEGES FORTVE TE BRENDESHME
/ GEZIM HILA /
Elbasan, me 20/6/1975

V E N D I M :

Mbi zgjatjen e afatit te perpunimit P.P. per 2 muaj te
Drita Mago Como (Pelishova)

Une, Puntori Operativ Lutfi Nikaj, mbasi studjova materjalet
ne ngarkim te Drita Mago Comos;

G J E T A:

Se, Drita Como, eshte marre ne perpunim P.P. ne daten
26.12.1974, per agjitacione propagande si lidhje e elementit anti-
parti (vajza e Miri Pelishoves).

Nga masat agjenturore operative qe jane marre ne drejtim te
saj, kane dale keto te dhena me te rendesishme:

Nga pergjimet me T.O. te organizuar me banesen e saj, ne
biseda me t'jemen dhe vallasin e saj eshte shprehur: "..... Kurse
ne Shqiperi, ndodh e madherta, librat shqipe flasen per jeten, por
ato perndimoret flasen me bukur. Ata kane vepra te shkruarve te
medhenj, nuk kane vepra te shkruarve te vegjel si ketu"...."Po
gazetat thone se kjo lufte qe behet sot ne Shqiperi kunder revizjo-
nizmit, eshte shume me heroike se ajo e Skenderbeut (qeshin me
ironi)"....." Po ti s'ke vrar njeri, moj mami.... Kryetari s'di gje
dhe s'ka gje ne dore, pa le qe dashka te dije dhe q'far mendimesh ke
ti".

Perpara b.p. "Flutura" eshte shprehur: " Babai im nuk ka bere
ndonje gabim, ai nuk ka pasur ndonje aventur. Edhe kur e hogen nga
ministar, ai e karkol urryen, por ate e burgosen dhe nuk i kane bere
gjyq.....", eshte dregur nga te tjeret,
ai ka pasur mjaft besim tek njerzit, pa pasur parasysh se mund te
digjej.

Vendim i datës 15.07.1975

MEDIA FAQE #2

21

- 2 -

Nga korespondenca e saj, kryesisht me ate t' jait saje,
del se me rastin e pervejektorit te ditindjes tije i shkruan:
" Te urrej qe jeta te mos tregohet me aq e ashpër me ty,
siq eshte treguar deri tani, sepse ti je i forte dhe e ke duruar
q' do gje i qete, se pse ti me gjitha ate, gjithmone e ke dashur
jeten".

Eshte konstatuar se shqerohet dhe mbanlidhje me njerez te
dyshimte .

Prandaj, me qene se nuk jane sqaruar plotesisht dyshimet qe
kemi ne drejtim te saj dhe nga ana tjetër ne te dhenat qe kemi
per nenen e saj, del se Drita permban pikëmbjet e objektes"
si dhe te mbeshtetur ne udhëzimin qe jepet ne shkresen e Drejto-
rise I.re. Nr. 1435, dat. 24.1975;

V E N D O S A:

Qe te propozoj zgjatjen e afatit te perpunimit P.P. te Drita
Mago Comos edhe per 2 muaj koke. Mbas miratimit te ketij vendimi
do te bej ndryshimet e nevojshme ne kartoteke.

Puntori Operativ: 2V. KRYETAR' I DEGES P. BRENDESHME
(Lutfi Nikaj) / QEMAL ABASAT /

INFORMACION

Vendim i datës 15.07.1975

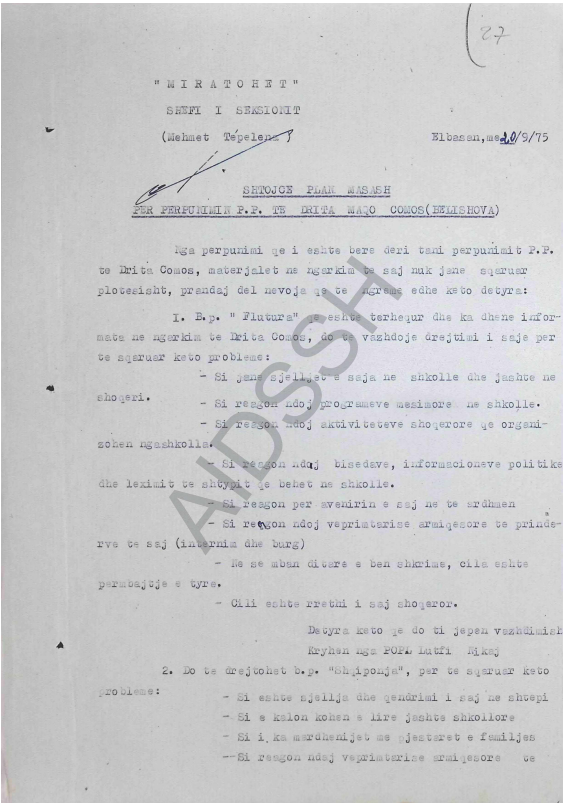
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	20.06.1975
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj
APROVUAR NGA	Gëzim Hila (kryetar i degës së punëve të brendshme Elbasan)
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

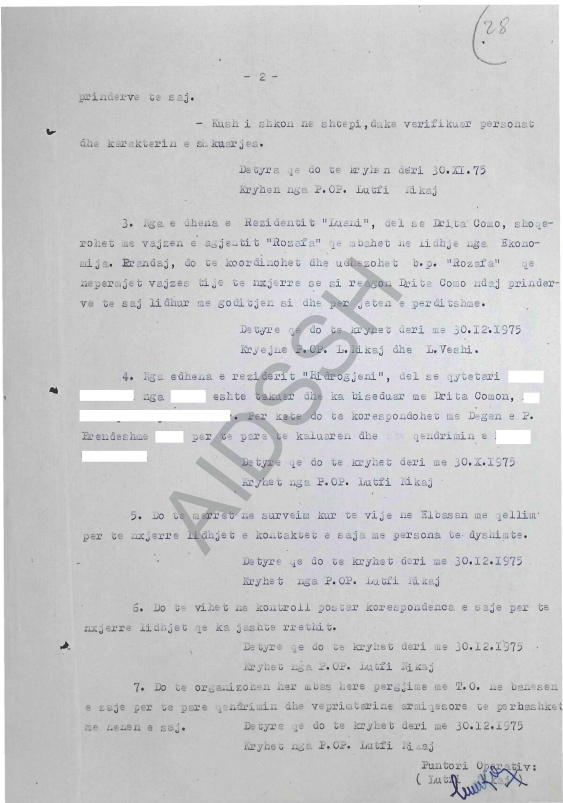
Shtojcë plani masash, datë 20.9.1975

MEDIA FAQE #1

Shtojcë plani masash, datë 20.9.1975

MEDIA FAQE #2

INFORMACION

Shtojcë plani masash, datë 20.9.1975

FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	20.09.1975
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Shtojcë plani masash

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Raport realizimi detyrash, datë 10.01.1976

MEDIA FAQE #1

34

R E L A C I O N:

"Mbi realizimin e detyrave të ngritura në drejtim të Drita Comos"

Detyrat e ngritura në shtojcën e planit të masave dat. 20/9.1975, në drejtim të përpunimit P.P. të Drita Comos, janë realizuar si më poshtë:

Eshtë drejtuar në menyrë të vashdushme b.p. "Flutura", e cila ka dhënë disa informata, që tregojnë se Drita Como është në pozita armiqësore dhe se si ajo reagon në disa momente të caktuara për probleme të ndryshme aktuale.

Eshtë drejtuar b.p. "Shqipëria", me qëllim se është në afërsi të banesës saj, e cila me përjashtim të sinjalizimeve për lëvizje e kontakte me persona të ndryshëm, ndonjë material tjetër me vlerë të madhe operative, nuk ka dhënë.

Me qëllim se objektia shqetësohet me vajzën e agjentit "Rozafa", i cili mbahet në lidhje nga sek. Ekonomisë, është koordinuar dhe drejtuar ky b.p., që të nxjerrë ndonjë material indirekt nga vajza e tij, por nuk ka dhënë ndonjë material në këtë drejtim.

Eshtë koresponduar me Degen e P.Rëndësishme, për të na sqaruar pozitën e qytetit, i cili është takuar në një rast me objektin tone, por deri tani nuk janë përgjigjur.

Eshtë marrë në surveim kur ka ardhur në Elbasan sidomos me t'jemen, për ndonjë lidhje me interes nuk ka dale.

Nga kontrolli i korespondencës, nuk ka dale ndonjë material me vlerë operative.

Jane organizuar her mbas here përgjime në banesën e saj dhe reagimet, janë nxjerrë në faqen 26. të dosjes nga këto përgjime, del se në sjaft raste, ajo shprehet armiqësisht kundër partisë e pushtetit dhe si domos ndaj masave që janë marrë kundër babes e nënës saj.

Gjithashtu është aktivizuar agjenti "Tomorri", që është në afërsi të banesës saj, por edhe ai me përjashtim të disa konstatimeve të jashtme, nuk ka dhënë ndonjë material me vlerë operative.

Te nisur nga fakti që si të dhënat e b.p. "Flutura" dhe

Raport realizimi detyrash, datë 10.01.1976

MEDIA FAQE #2

përgjimet me T.O., del se objektia është në pozita armiqësore si dhe nga fakti që është e bija e Lirij Belishoves dhe e Maqo Comos, do të propozoj që Drita Como të ngrihet në përpunim 2.A., me qëllim që nëpërmjet saj, të përpunojmë dhe nënën, Lirij Belishoven.

Puntori Operativ:
(Instituti)

Elbasan, me 10.1.1976

AIDSSH

INFORMACION

Raport realizimi detyrash, datë 10.01.1976

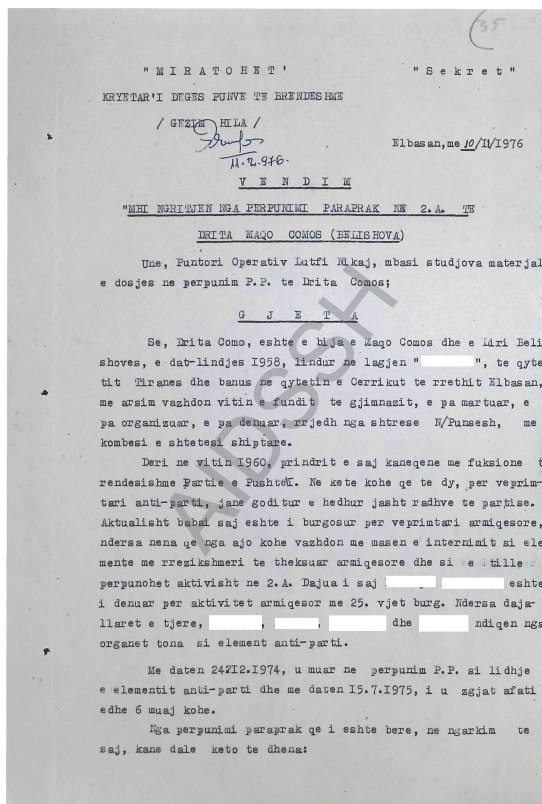
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
DATA E KRIJIMIT	10.01.1976
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Raport

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

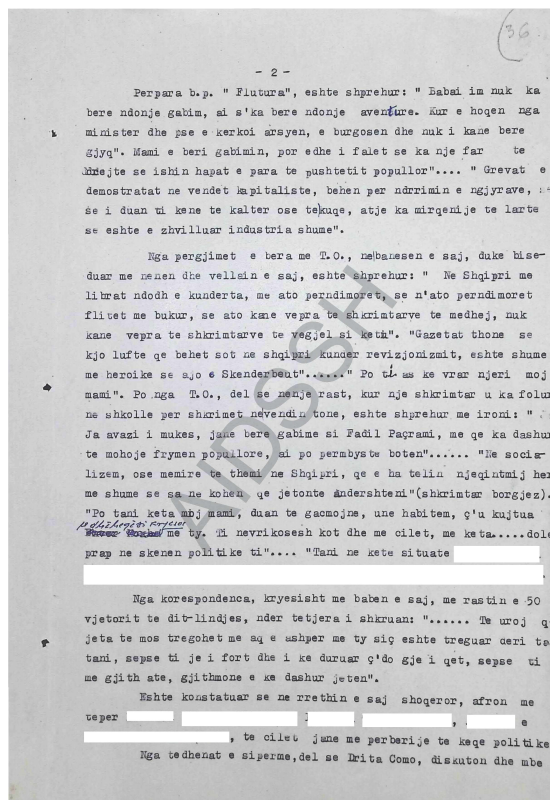
Vendim i datës 10.02.1976

MEDIA FAQE #1

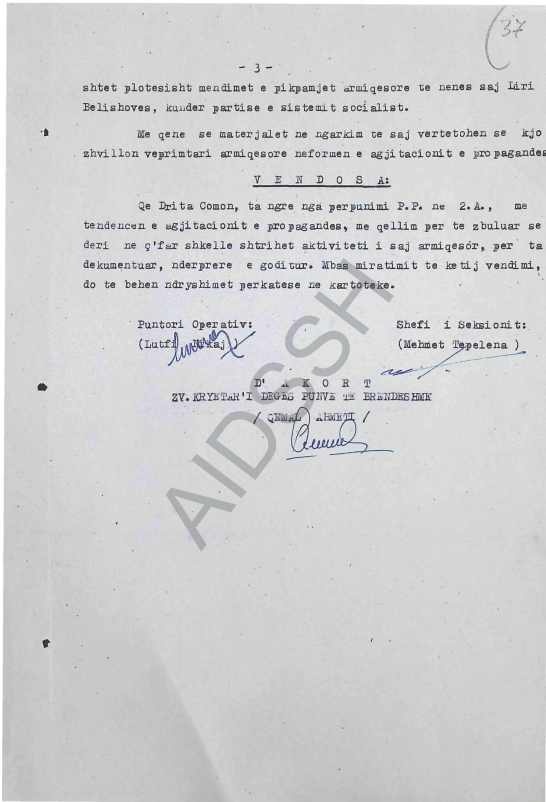

Vendim i datës 10.02.1976

MEDIA FAQE #2

MEDIA FAQE #3

INFORMACION

Vendim i datës 10.02.1976

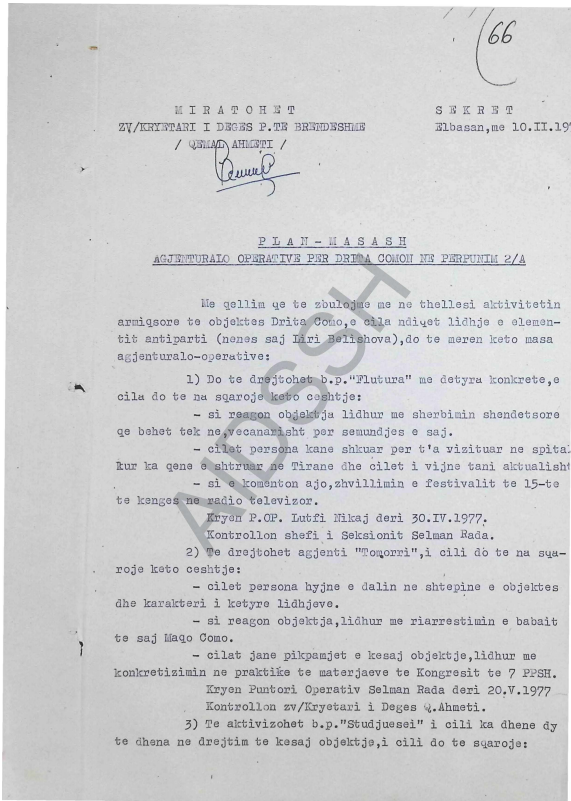
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
DATA E KRIJIMIT	101
PUNETORI OPERATIV	Lutfi Nikaj, Mehmet Tepalena (shef seksioni)
APROVUAR NGA	Gëzim Hila
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

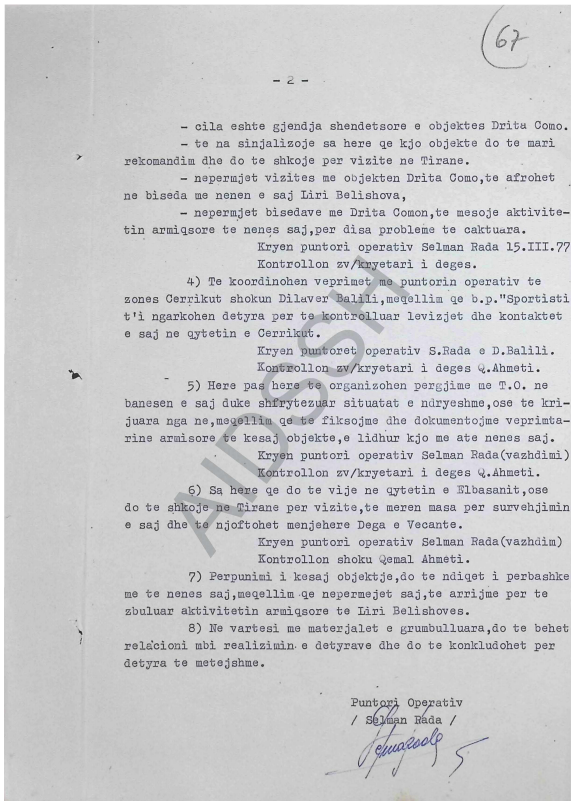
Plan masash agjentalo-operative

MEDIA FAQE #1

Plan masash agjentalo-operative

MEDIA FAQE #2

INFORMACION

Plan masash agjenturalo-operative

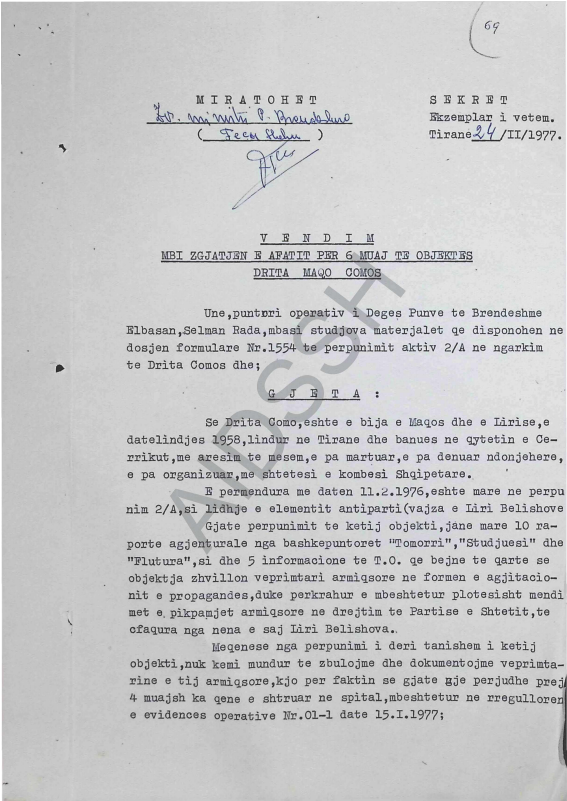
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
HAPËSIRA GJEOGRAFIKE E VEPRIM-TARISË	Cërrik, Elbasan, Tiranë
DATA E KRIJIMIT	10.02.1976
GJUHA	Shqip

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

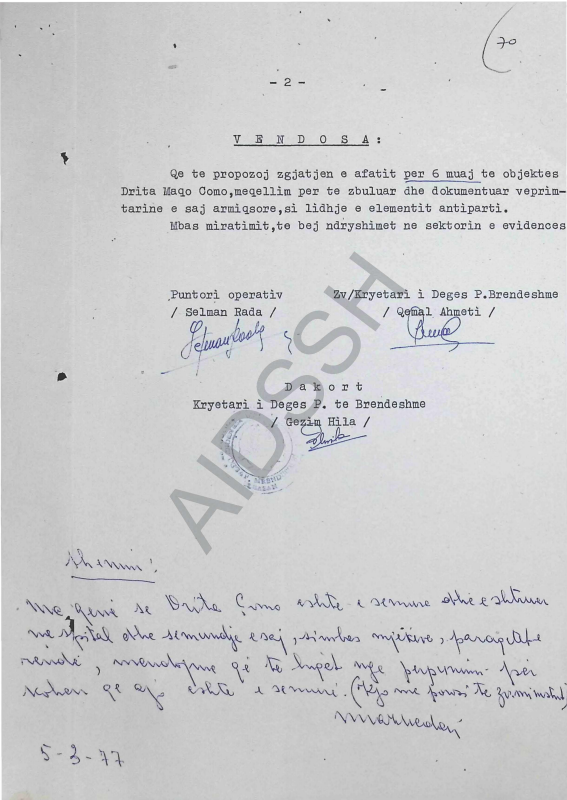
Vendim i datës 24.02.1977

MEDIA FAQE #1

Vendim i datës 24.02.1977

MEDIA FAQE #2

INFORMACION

Vendim i datës 24.02.1977

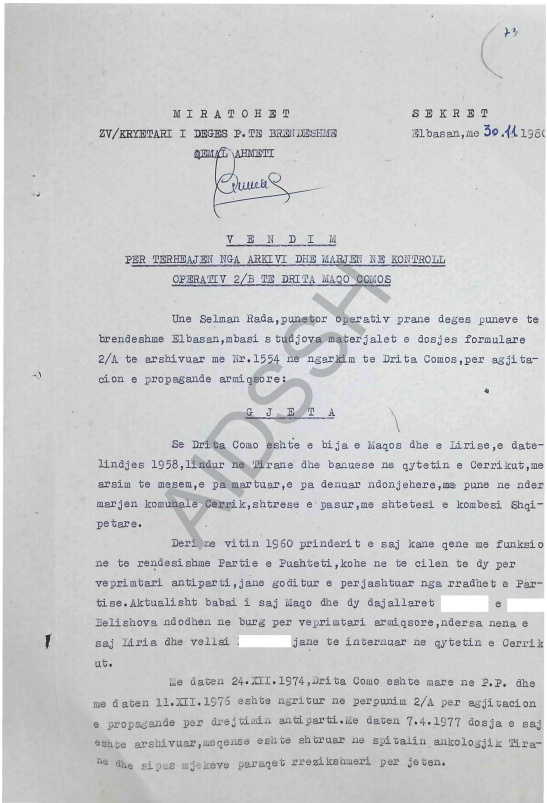
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	24.02.1977
PUNETORI OPERATIV	Selman Rada
APROVUAR NGA	Gëzim Hila (Kryetar i Degës së Punëve të Brendshme Elbasan)
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

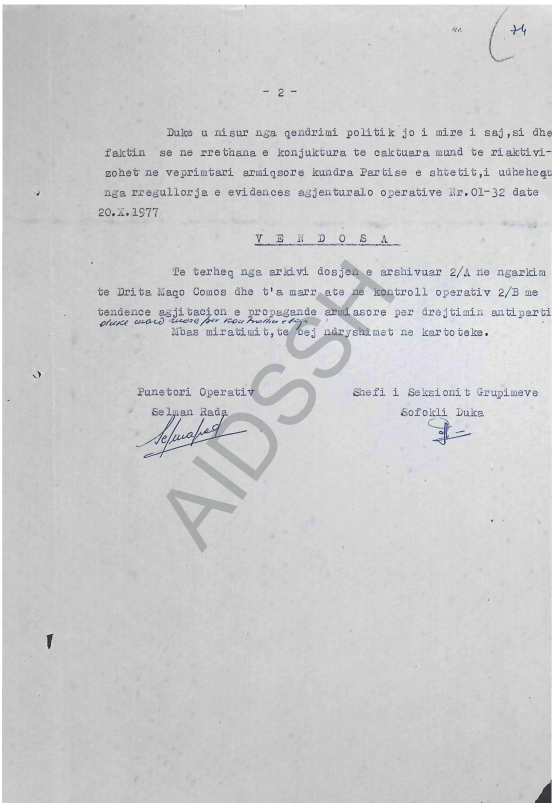
Vendim i datës 30.11.1980

MEDIA FAQE #1

Vendim i datës 30.11.1980

MEDIA FAQE #2

INFORMACION

Vendim i datës 30.11.1980

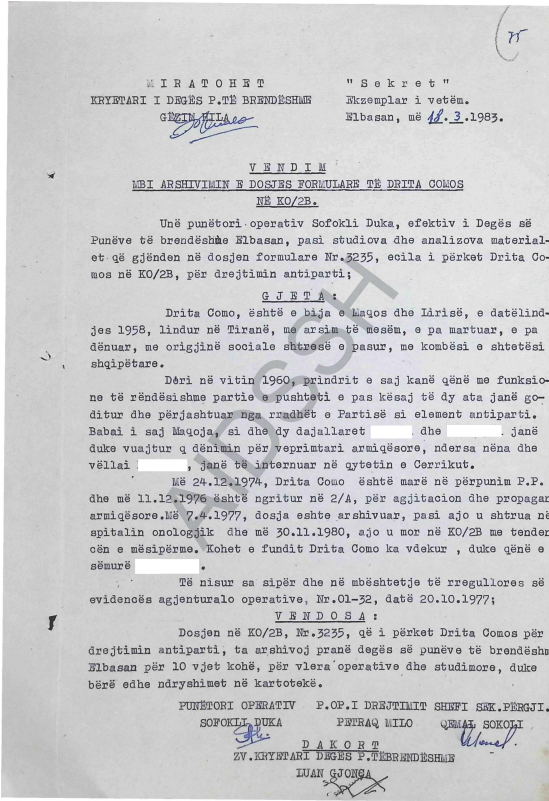
FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
HAPËSIRA GJEOGRAFIKE E VEPRIM-TARISË	Elbasan
DATA E KRIJIMIT	30.11.1980
PUNETORI OPERATIV	Selman Rada
APROVUAR NGA	Qemal Ahmeti
GJUHA	Shqip
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.

Vendim arshivimi pas vdekjes, datë 13.03.1983

MEDIA FAQE #1

Vendim arshivimi pas vdekjes, datë 13.03.1983

INFORMACION

Vendim arshivimi pas vdekjes, datë 13.03.1983

FONDI	Operativ
TIPOLOGJIA E DOSJES	Formulare
DOSJA	Nr. 3497
VITET EKSTREME	1974-1983
SASIA E FLETËVE	101
DATA E KRIJIMIT	18.03.1983
LLOJI I DOKUMENTIT	Vendim
GJUHA	Shqip

TRANSKRIPT

Nuk ka transkript per kete media.